

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2013 > Nul arbejdsulykker > Husk værnemidler ved højtryksrensning

Husk værnemidler ved højtryksrensning

Husk at både øjne, ører og åndedræt skal beskyttes ved højtryksrensning. Flere landmænd har på det seneste fået Promilleafgiftsfonden for landbrug påbud fra Arbejdstilsynet, fordi deres medarbejdere ikke var korrekt beskyttede, når de højtryksrensede.

Arbejdstilsynet har i den seneste tid haft fokus på brug af værnemidler ved højtryksrensning. Det har resulteret i rådgivningspåbud hos flere landmænd. Blandt andet fordi der ikke været de nødvendige værnemidler til beskyttelse af de medarbejdere, der arbejder med højtryksrensning. Derfor er der brug for en opstramning på området.

Stram op på sikkerhedsprocedurerne

Når der bruges højtryksrenser skal der anvendes værnemidler til beskyttelse af:

- Ører
- Øjne
- Åndedræt

Høreværn

En højtryksrenser larmer, og høreskader kommer snigende. Grænseværdien for støjbelastning er på 85 dB(A). Ved udsættelse for 97 dB(A) i mere end 10 minutter dagligt, er der risiko for høreskade. Derfor skal der bruges høreværn fra arbejdets begyndelse. Vælg et høreværn, der effektivt dæmper støj med høje frekvenser. Høreværnet skal slutte tæt til øret. Bruges der hørøkopper, skal man være opmærksom på, at briller, hår og hue/kasket kan hindre dem i at slutte tæt. Det forringer effekten. Høreværn skal vedligeholdes, og det dæmpende materiale i hørøkopper skal udskiftes jævnlige for at sikre virkningen.

Briller eller helmaske

Spuling med højtryksrenser hvirvler snavs op i luften, giver tilbagesprøjt, og danner aerosoler, som irriterer øjnene og i værste fald skader dem. Derfor er det vigtigt altid at bruge enten briller eller helmaske. Den bedste løsning er et turboåndedrætsværn med aftagelig dækrude. Dækruden bliver snavs under arbejdet, men kan skylles af med et par pump fra en sprayflaske. Dækruden kan udskiftes i pauserne.

Åndedrætsværn

Støv og aerosoler hænger i luften - helt op til halvanden time efter at højtryksrenseren er slukket. Aerosoler går lige i luftvejene, og med et indhold af proteiner og mikroorganismer fra gødning, foder, dyr og jord kan de forårsage en række mere eller mindre invaliderende lungesygdomme: toksisk alveolitis, astma og allergisk alveolitis. Hertil kommer forskellige kroniske luftvejslidelser. Man mærker ikke skaden med det samme, men lungernes funktion mindskes hurtigt. For ikke at indånde aerosoler er der brug for et filtrerende åndedrætsværn. De fås i tre udgaver:

1. Turboåndedrætsværn.
2. Hel- og halvmasker med udskiftelige filtre.
3. Filtrerende ansigtsmasker med faste filtre (engangsmasker).

For de sidste to typer gælder, at man selv skal suge luften ind i masken. Det er anstrengende, så hvis arbejdet varer mere end tre timer, skal man bruge turboåndedrætsværn. Her suger en batteridrevet ventilator luften ind, og blæser den gennem filtrene til masken.

Få mere at vide

I marts 2011 udgav BAR Jord til Bord en vejledning om højtryksrensning i landbruget. I den kan man læse om, hvilke sikkerhedsforanstaltninger man skal iværksætte, inden man påbegynder arbejdet med højtryksrensning. Vejledningen fås også på engelsk, rumænsk og ukrainsk. Se hele vejledningen [her](#)

Højtryksspuling uden åndedrætsværn kan forårsage en række mere eller mindre invaliderende lungesygdomme.